

De minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Schriftelijke vragen indexeringsbesluit Wahv-boetes

Datum
11 oktober 2022

Ons kenmerk
4246566

1. Aanleiding

In het kader van de voorhangprocedure voor het ontwerpbesluit tot wijziging van de bijlage bij de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv), waarmee de Wahv-boetes volgend jaar conform de consumentenprijs index van juni jongstleden (8,6 procent) geïndexeerd worden, zijn door de Tweede Kamer op 26 september schriftelijke vragen gesteld. Bijgevoegd vindt u de voorgestelde beantwoording.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om indien mogelijk in te stemmen met verzending van bijgevoegde beantwoording voor de procedurevergadering van 12 oktober 2022. De beantwoording dient eerst nog een keer in een procedurevergadering geagendeerd te worden voordat er eventueel nog een tweeminutendebat aangevraagd kan worden. Inwerkingtreding van het besluit is voorzien per 1 januari 2023.

3. Kernpunten

Er zijn schriftelijke vragen gesteld door D66, de SP en de PvdA. De vragen zien op de argumentatie om ten tijde van de huidige hoge inflatie en problemen met de koopkracht, de Wahv-boetes conform de reguliere systematiek te indexeren; of indexering op basis van een andere systematiek niet meer voor de hand ligt; of er een verplichting bestaat om deze boetes te indexeren; hoe voorkomen wordt dat mensen hierdoor in de schulden komen en uit welke onderzoeken het effect van de verhoging van de verkeersboetes op de verkeersveiligheid blijkt. Deze vragen worden conform de beantwoording van de eerdere vergelijkbare schriftelijke vragen (digijust kenmerk: 4195777 en 4195693) beantwoord.

Daarnaast wordt door D66 gevraagd naar een Rijksbreed overzicht van alle terreinen waarop indexering een rol speelt en welke maatstaf wordt gehanteerd voor de hoogte daarvan. Aangegeven wordt dat indexering Rijksbreed op vele terreinen speelt met elk een eigen systematiek. Hier is geen centraal zicht op en ook geen eenduidige lijn voor. U geeft wel een overzicht van de onderwerpen op JenV terrein waarvan bekend is dat indexering een rol speelt. Hierin is ook de indexering van de strafbeschikkingen voor feiten die zijn opgenomen in de bijlagen bij het Besluit OM-afdoening opgenomen en dat het OM besloten heeft deze volgend jaar met 3% te indexeren, en niet zoals gebruikelijk de indexering van de Whav volgt. Toegelicht wordt dat het OM heeft aangegeven dat bij een indexering van de strafbeschikkingen met 8,6% er een disbalans met de

bedragen uit de Richtlijnen voor commune delicten ontstaat. De bedragen voor de strafbeschikkingen moeten daarnaast zoals eerder afgesproken, lager zijn dan de verwachte strafoplegging wanneer een zaak ter zitting zou worden gebracht. Dit zou volgens het OM bij een indexering met 8,6% niet altijd meer haalbaar zijn. Aangegeven wordt dat er een verkenning zal worden gestart waarin wordt bezien in hoeverre een disbalans dreigt te ontstaan tussen sancties voor verkeersovertredingen op grond van de Wahv, sancties voor feiten die worden genoemd in de bijlagen bij het Besluit OM-afdoening en de sancties in de door het OM genoemde Richtlijnen voor commune delicten.

De leden van de SP-fractie hebben gevraagd of de indexering van 8,6% een record betreft. Aangegeven wordt dat de afgelopen jaren de boetes steeds met gemiddeld zo'n 2% werden geïndexeerd. Sinds de jaarlijks indexering vanaf 2013 is 8,6% het hoogste percentage. Daarvoor is het verschillende malen voorgekomen dat de verkeersboetes met een hoger percentage stegen (10% in 1996, 1998 en 2004, 20% in 2008 en 15% in 2012).

De leden van de SP-fractie hebben gevraagd waarom de vergoedingen voor tolken niet worden geïndexeerd. Aangegeven wordt dat deze in 2003 voor het laatst zijn geïndexeerd en dat het minimumtarief per 1 januari 2023 zal worden verhoogd en vanaf 2024 jaarlijks wordt geïndexeerd.

De leden van de SP-fractie hebben gevraagd hoe het staat met het onderzoek naar inkomensafhankelijke boetes en of we niet zo snel mogelijk moeten toewerken naar een systeem van eerlijkere geldboetes. Aangegeven wordt dat de reactie van het College van procureurs-generaal op het rapport hierover van de Raad voor de Rechtspraak dit najaar wordt verwacht en dat beide Kamers hierover vervolgens nader geïnformeerd worden. Specifiek voor verkeersboetes, zijn eerder met de Kamer praktische en juridische bezwaren voor de invoering van inkomensafhankelijke boetes gedeeld.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

De leden van de SP-fractie hebben aangegeven een tweeminuten debat aan te willen vragen over het indexeringsbesluit. De verwachting is dat zij een motie zullen willen indienen die oproept om dit besluit in te trekken. Het is onduidelijk hoeveel steun er voor een dergelijke motie zal zijn. In deze schriftelijke ronde zijn door 3 partijen vragen gesteld. Eerder zijn er ook door de groep Van Haga schriftelijke vragen gesteld over dit besluit.

4.2 Financiële overwegingen

Indien de Wahv-boetes niet worden geïndexeerd met de consumentenprijsindex van juni (8,6%) scheelt dit naar schatting 65 à 73 miljoen euro per jaar aan boeteopbrengsten.

4.3 Juridische overwegingen

De indexeringsystematiek aan de hand van de consumentenprijsindex (inflatie) is gebaseerd op de indexering van de wettelijke boetecategorieën in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht (hierna: Sr). Hierin zijn de maximale boetebedragen voor alle strafrechtelijke geldboetes bepaald. Hoewel er voor de Wahv-boetes geen wettelijke verplichting tot indexeren geldt, is dit wel het geval voor deze boetecategorieën. Deze moeten iedere twee jaar aan de hand van de consumentenprijsindex worden geïndexeerd (artikel 29, negende lid, Sr). In de Wahv is een koppeling tussen beide systemen aangebracht: de boetes in de Wahv kunnen ten hoogste het bedrag van de eerste boetecategorie in de zin van artikel

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
11 oktober 2022

Ons kenmerk
4246566

23 Sr bedragen. De eerstvolgende indexering van de boetecategorieën van artikel 23 Sr vindt plaats op 1 januari 2024.

4.4 Ontwikkelingen hiervoor

U bent eerder in verschillende nota's geïnformeerd over de (argumenten voor/ gevolgen van) de indexering van de Wahv-boetes (Digijust kenmerk: 4060439, 4123138, 4163884 en 4174411).

4.5 Afstemming

Deze beantwoording is afgestemd met DWJZ, DRB en FEZ.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
11 oktober 2022

Ons kenmerk
4246566